

PREKEN, 6. SØNDAG I PÅSKETIDEN, ROGATE
SUBDIAKON DR BJØRN NICOLAISEN

Joh. 16, 23b. Sannelig, sannelig sier jeg dere: Alt det dere ber Faderen om, skal Han gi dere i mitt navn. 24. Hittil har dere ikke bedt om noe i mitt navn. Be, og dere skal få, for at deres glede kan være fullkommen. 25. Dette har jeg talt til dere i lignelser. Det kommer en tid da jeg ikke lenger skal tale til dere i lignelser, men fritt ut forkynne dere om Faderen. 26. På den dag skal dere be i mitt navn. Og jeg sier dere ikke at jeg skal be Faderen for dere. 27. For Faderen selv elsker dere, fordi dere har elsket meg og trodd at jeg er utgått fra Gud. 28. Jeg er utgått fra Faderen og er kommet til verden. Jeg forlater verden igjen og går til Faderen.

Jesu tale til oss i dag handler om bønnen, derfor kalles 6. søndag i påsketiden fra gammelt av Rogate, som betyr Be på latin.

Dagene mellom denne søndag og Kristi Himmelfartsdag ble kalt rogasjonsdagene, også kalt gangdagene eller korsuken, fordi man gikk i prosesjoner med krusifiks for å be Gud verge landet og velsigne grøden.

I dagens kollektbønn ber vi om at Gud må lære oss å be rett i Den Hellige Ånd.

Herren viser oss i dag fem ting som er nødvendige for en rett bønn, eksplisitt eller implisitt.

For det første er *Guds løfte* det som all rett bønn skal bygge på; det er grunnlaget. For Han lover her at det vi ber om i Hans navn, det skal vi få. Slik lokker Gud oss til bønnen og lover oss de herligste skatter. Hvorfor er vi da ikke mer vedholdende i bønnen? Tør vi ikke? Uten disse Guds løfter kunne man nok hevde at det skulle noe til å tørre å be Gud om noe, uverdige som vi er, men nå kan vi ta til oss dette Guds ord og løfte og gripe fast i det. Gjør vi det, vil motet og kraften til å be straks vokse, for retten til å be ligger ikke i oss selv eller våre fortjenester, men i Jesu ord og løfte til oss: Be, så skal dere få.

For det andre behøver den rette bønn *troen*. Ved troen bor Kristus i våre hjerter, står det i dagens episteltekst, og bare da kan vi be i Jesu navn. Guds løfte om at vi skal få det vi ber om, forutsetter troen. Tro er tillit til Guds løfter. Som apostelen Jakob sier i sitt brev: «Om noen blant dere mangler visdom, skal han be til Gud, som villig og uten å bebreide gir til alle, og han skal få. Men han må be i tro, uten å tvile. For den som tviler, ligner en bølge på havet som drives og kastes hit og dit av vinden. Ikke må et slikt menneske vente å få noe av Herren, plittet som han er, og ustø i all sin ferd.»

Også Johannes innprenter i oss viktigheten av troen: Dette er den frimodige fortrøstning som vi har til ham, at dersom vi ber om noe etter Hans vilje, hører Han oss. Og dersom vi vet at Han hører oss i vår bønn, da vet vi at vi har det vi har bedt Ham om». Men en slik tro og visshet krever Den Hellige Ånd. Ingen rett bønn kan skje uten i Den Hellige Ånd. Derfor sier Kristus at hittil har de ikke bedt om noe i Hans navn, men at de skal begynne å gjøre det når Han fritt ut kan forkynne dem om Faderen, det vil si når det Han legemlig taler til disiplene og som de nu ikke forstår, skal bli opplyst og forklart dem ved Den Hellige Ånd. Til troen og tilliten til Gud hører også med at vi i vår bønn ikke forskriver Gud tid, person, sted eller måte, men at vi overlater vår sak til Ham fordi vi vet at Han vet best og at Han vil oss bare godt. Vi skal være stille og vente på Gud.

For det tredje må man ha noe som man vil *frembære* for Gud, f eks be om Den Hellige Ånds gaver, om en sterk tro, om kjærlighet, om fred, om trøst og så videre. For man må gi tilkjenne det man har behov for. Derfor sier også Kristus «hvasomhelst I ber om...» dvs hva du enn måtte trenge

til. For Han sier jo «for at deres glede skal bli fullkommen». Vi kan be om alt det vi trenger inntil vi har fått det alltsammen og derved oppnå full glede. Det sier seg selv at vår bønn dermed først blir fullt oppfylt på den ytterste dag.

For det fjerde må man også *begjære* eller ønske at det man ber om virkelig skal skje. Man kan ikke bare pliktskyldigst ramse opp alle tenkelige gode ting. Man må be av hjertet. Igjen ser vi at rett bønn først kan skje i Den Hellige Ånd. Det er dette som kalles «ascensum mentis in Deum», at vår sjel løfter seg opp til Gud. Det er det samme Paulus snakker om når han nevner «åndens utsigelige sukk». Vår lengsel overstiger alle våre tanker og ord. Gud kan gjøre mere enn alt, langt ut over det som vi ber om eller forstår.

For det femte må man be *i Jesu navn*. Det vil si at vi bedende kommer frem for Gud i troen på Kristus og fortrøstning om at Han er vår Frelser og bror, og at vi allerede eier alt ved troen på ham, liksom vi uten Ham kun ville fortjene kun ugunst og vrede. Paulus sier i brevet til romerne om Kristus: «ved hvem vi også har fått adgang ved troen til denne nåde i hvilken vi står, og vi roser oss av håp om Guds herlighet». Det er ved å tro på Jesus og forlate seg på Hans fortjeneste at vi ber i Hans navn og håper å få alt godt. For hans skyld vil vi bønnhøres, ikke for vår skyld eller ved vår egen eller andre menneskers fortjeneste. For Jesus har ved sitt liv, sin død, oppstandelse og himmelfart vunnet barnekår for oss hos Gud. Derfor kan vi selv tre frem for den Allmektige og kalle Ham Far, fordi Jesus gjorde oss til sine brødre og har seiret for oss.

Med de to siste versene vil Jesus vise oss at å tro på Ham ikke bare er å vite eller godta at Han er sann Gud og sant menneske, men også å trøste seg til at Han *for vår skyld og til vår frelse* er utgått fra Faderen og kommet til verden og igjen har forlatt verden og vendt tilbake til Faderen.

Dette er grunnlaget for at Han sier i vers 26: «og jeg sier dere ikke at jeg vil be Faderen for dere, for Faderen selv elsker dere fordi dere har elsket meg og trodd at jeg er utgått fra Gud». Vi behøver ikke noen annen enn Kristus, som med sitt liv og sin død og oppstandelse sitter som vår rettferdighet ved Guds høyre hånd. Ved Ham har vi adgang til å be om alt hos vår himmelske Far, og vi skal få det!

Rogate!

Til ære for Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var , er og blir en, sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen!